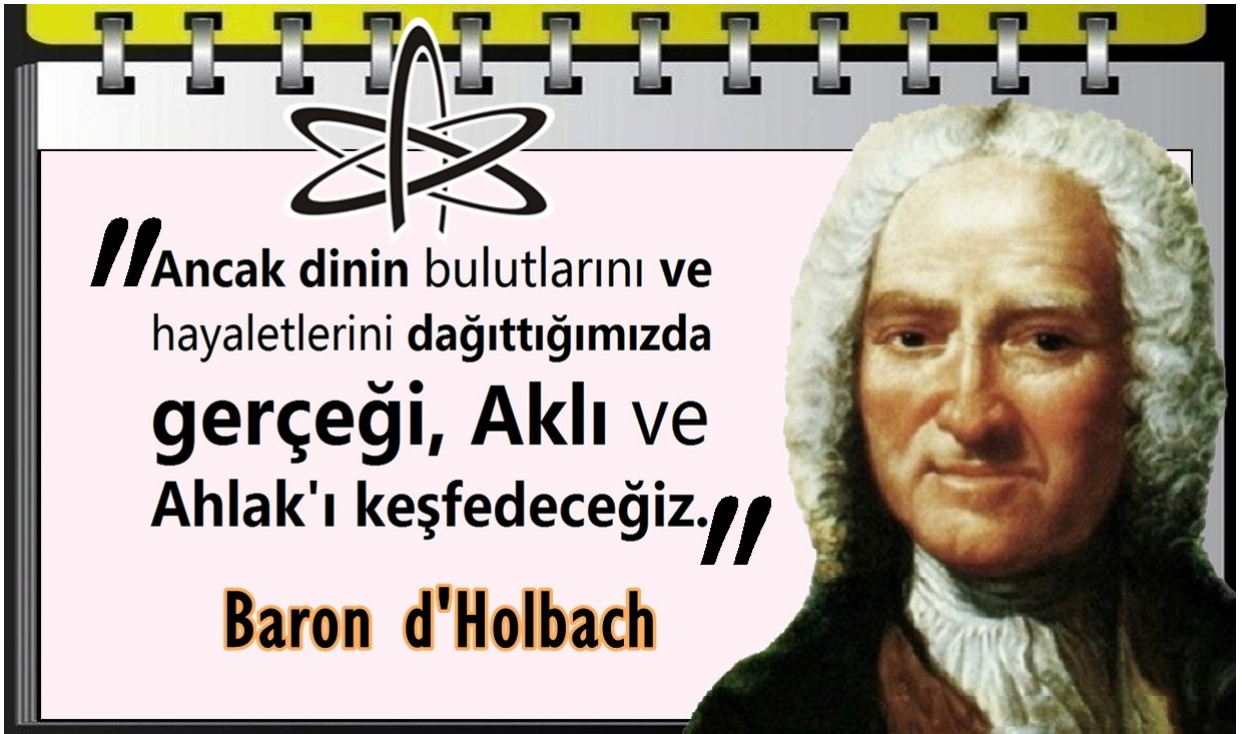

Baron d'Holbach Sözleri: (1723 -1789)

Derleyen Öztürk Aydın

Paul-Henri Thiry, Baron d'Holbach, Alman kökenli Fransız filozof ve yazar. 18. yüzyılın ikinci yarısında maddeciliğin yayılmasında önemli rol oynadı. Bunu sağlamak için Régence döneminde kendisine soyluluk unvanı verilmiş amcasından miras kalan serveti bol bol kullandı. [Vikipedi](#)

SÖZLERİ

- *Bütün bilim fiziktir, ahlak bile. Baron d'Holbach*
- *Dinleri bilgisizlik ve korku doğurmuş. Baron d'Holbach*
- *Bütün çocuklar ateisttir, tanrı fikri onlarda yoktur. Baron d'Holbach*
- *İnsanın mutsuzluğunun kaynağı, doğa konusundaki cehaletidir. Baron d'Holbach*
- *İnsan düşünmeye cesaret ettiğinde papazın imparatorluğu yıkılır. Baron d'Holbach*
- *Fiilen, halktan dinini koparmak, ondan hiçbir şey koparmamaktır. Baron d'Holbach*
- *Bozulmuş bir toplumda, mutlu olabilmek için bozulmuş olmak gerekir. Baron d'Holbach*
- *Her şeyden önce dinin ve dinden doğan despotluğun eleştirilmesi gerekir. Baron d'Holbach*
- *Tanrı kavramının kaynağı, insanın duyduğu acıda, korkuda ve tedirginliktedir. Baron d'Holbach*
- *Din eşiği, bu nedenle, olgun, aydın insanın aşması gereken cahillik ve korkuydu. Baron d'Holbach*
- *İnsan, duymak, düşünmek ve eylemde bulunmak özüne sahip olan maddeden yapılmıştır. Baron d'Holbach*
- *Ancak dinin bulutlarını ve hayaletlerini dağıttığımızda Hakikat'i, Akli ve Ahlak'ı keşfedeceğiz. Baron d'Holbach*
- *Evren, kesin kanunlara uyar; her varlık ve her olay belirlenmiştir; belli nedenlerden ortaya çıkar. Baron d'Holbach*
- *Din akla karşıdır; insanlığın mutluluğa ulaşmasını engeller; siyasal zorbalığa elverişli zemin hazırlar. Baron d'Holbach*
- *Doğadan edindiğimiz her bilgi, tanrıları öldürmektedir. Tıpkı bilmediklerimizin tanrıların doğumuna sebep oluşu gibi. Baron d'Holbach*
- *Vicdan azabı; Hareketlerimizin, muhitimizin kin ve nefretini üzerimize çekebileceğini düşünerek hissettiğimiz korkudur. Baron d'Holbach*
- *Tanrı fikri yeryüzüne o kadar genel olarak neşredilmiştir ki, insan türünün evrensel bir hatasından başka bir şey değildir. Baron d'Holbach*
- *Bir ateist, insanlığı yeniden doğaya, deneyime ve akla yönlendirmek için, insanlığa zarar veren ejderhaları yok eden kişidir. Baron d'Holbach*

- İnsanların batıl inançlara sahip olmasının tek nedeni korkak bir varlık olmasıdır; korkak olmasını tek nedeni de cahil olmasıdır. Baron d'Holbach
- Sıradan insanlar masal dinlemeyi her şeye tercih eder. Rahipler ve şeriatçılar, bu masallardan dinler icat eder ve sırlar üretirler. Baron d'Holbach
- İnsan sadece din adamlarının hayal ürünü hikâyelerinden tanıdığı tanrısının boyunduruğu karşısında eğilmek zorunda olduğuna inanır. Baron d'Holbach
- Din, bana, sadece hükümdarları halklarının üstüne çıkarmak ve bunları hükümdarların gücüne teslim etmek için icat edilmiş gibi geliyor. Baron d'Holbach
- İnsanlar, başlarına gelen ve nedenlerini bilip anlayamadıkları felâketleri tanrısal bir varlığa bağlamışlar; bunları onun yaptığına inanmışlardır. Baron d'Holbach
- Din şikâyet etmeden yurt üzerinde baskı kuran zorbalara itaat etmesini emreder, yurttaşlarını köleleştirerek lütuflarını hak etmesini emreder Baron d'Holbach
- Eğitmek ve öğretmek bahanesiyle, din, insanları kötülükte ve cehalette tutar ve en çok ilgileri olan şeyleri öğrenme isteğini bile onlardan koparır. Baron d'Holbach
- Dinleri bilgisizlik ve korku doğurmuş; "eğitim", "alışkanlık" ve "zorbalık" geliştirmiş; baştaki büyükler ve zenginler de onu çıkarlarına uygun bularak korumuşlardır. Baron d'Holbach
- Madde ve ruh, bir ve aynı şeydir. Hareket ve madde, evrenin temelidir, insan, duymak, düşünmek ve eylemde bulunmak özüne sahip olan maddeden yapılmıştır. Baron d'Holbach

- Gerçekte, dinleri hakkında, halkın hiçbir fikri yoktur; din olarak adlandırılan şey, bilinmeyen görüşlere ve sırlara bulaşmış işlere kör bir bağlılıktan başka bir şey değildir. Baron d'Holbach
- İnsan soyunu aldatmak isteyen düzenbazlar daima aynı hilelere başvurdu; sinamadan daima kaçındılar; sinamanın karşısına gizemleri, belirsizlikleri, korkuları çıkardılar. Baron d'Holbach
- İnsanlara kendi akıllarına saygı duymaları ve cesur olmaları telkin edilmeli ve kendileri için arkasından koşması gereken hayallere gereksinimleri varsa, doğruluk, iyilik ve barış sevgisini benimsemeleri öğretilmelidir. Baron d'Holbach
- Yeryüzünün bütün dinlerinde 'orduların Tanrısı'nı, 'kıskanç bir Tanrı', 'intikamcı bir Tanrı', 'yakıp yıkan bir Tanrı', katliamdan zevk alan ve kullarının onun bu zevkine hizmet etmeyi görev bildikleri bir 'Tanrı' buluruz. Baron d'Holbach
- Geçmişten bu yana, halklar yeryüzünde kendilerini çok mutsuz hissettikleri için onları, tanrısal öfke ile tehdit ederek susmaya zorluyorlar; sefiliklerinin gerçek nedenlerini görmelerini engellemek için bakışlarını göğe çevirtiyorlar. Baron d'Holbach
- Teoloji, doğal süreçlere yönelik bilgisizliğin yol açtığı bir sistemden başka bir şey değildir. İnsan bazı olguların varlığını tanrılara atfetmekle... aslında kendi zihninin karanlıkları yerine tanrısal gücü ikâme etmekten başka bir şey yapmıyor. Baron d'Holbach
- Doğa, insana aklını kullanmasını ve rehberi yapmasını söyler; din ise insan aklının yozlaşmış olduğunu, güvenilmez bir rehber olduğunu ve hilekâr bir Tanrı tarafından yaratıklarına yoldan çıkmaları için rehberlik yapmak üzere verilmiş olduğunu öğretir. Baron d'Holbach
- Doğa insana şöyle der: Sen özgürsün, yeryüzünde kimse seni senin haklarından kanunen yoksun bırakamaz. Din ona şöyle seslenir: O bir köledir ve Tanrısı tarafından ömrü boyunca temsilcilerinin demir çubukları altında inlemeye mahkûm bırakılmıştır. Baron d'Holbach

